

Verksamhetsberättelse

Forsknings- och utbildningsnämnden
Helår 2021

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Väsentliga händelser	3
3	Nämndens mål, strategier och uppdrag	5
3.1	Sammanfattning resultat av mål och uppdrag	5
3.2	Perspektiv: Invånare och samhälle	5
3.3	Perspektiv: Process	7
3.4	Perspektiv: Resurs	11
4	Ekonomi	14
4.1	Resultatrapport forskning- och utbildningsnämnden	14
4.2	Årets resultat	15
4.3	Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans	16
4.4	Investeringar	16
4.5	Produktions- och nyckeltal	17
5	Personalekonomi	17
5.1	Personalkostnader	17
5.2	Kostnadsanalys	17
5.3	Antal tillsvidareanställda årsarbetare	18
5.4	Sjukfrånvaro	18
6	Framtida utmaningar	19
7	Intern styrning och kontroll	19
7.1	Internkontrollplan	20
7.2	ISK-bedömning	22

1 Inledning

Region Örebro län bedriver och stödjer klinisk forskning, utbildning och innovation i syfte att ge bästa möjliga förutsättningar för invånarnas hälsa, vård och omsorg samt att stärka Örebroregionens attraktivitet och utveckling – i dag och imorgon

Uppföljningen i verksamhetsberättelsen utgår från verksamhetsplanen, vilken i sin tur utgår från förutsättningar, mål, inriktningar och ambitioner som uttrycks i regionfullmäktiges verksamhetsplan samt forsknings- och utbildningsnämndens egna mål och uppdrag.

2 Väsentliga händelser

- Region Örebro läns forsknings- och utbildningsuppdrag har kunnat genomföras även under andra året av coronapandemin.
- Legitimationsgrundande läkarprogram har startat vid Örebro universitet.
- Samordnat utbildningsstöd för läkares utbildningstjänster inom regionen har överförts till FoU:s ansvarsområde och införandet av bastjänstgöring (BT) för läkare har genomförts och BT-läkare har rekryterats.
- En regional life science-strategi samt en ny utbildningsstrategi har beslutats för Region Örebro län under året. Båda sträcker sig fram till 2030.
- Rekrytering av kliniskt verksamma professorer och lektorer, i samverkan med Örebro universitet, har skett inom prioriterade och strategiska områden.
- En översyn av universitetssjukvårdsenheter har inletts samt förberedelser för kommande nationella ALF-utvärdering av den kliniska forskningen har påbörjats.

Påverkan av coronapandemin på forsknings- och utbildningsnämndens uppdrag

FoU-nämndens uppdrag inom forskning, utbildning och innovation har även under 2021 påverkats av coronapandemin.

Under året har bland annat fokus varit på att fortsatt erbjuda och genomföra den verksamhetsförlagda utbildningen på ett bra sätt. Ett stort antal studenter har under året genomfört den verksamhetsförlagda utbildningen trots hög belastning inom vården. Utvärderingar talar för att en hög andel av studenter, lärare och studierektorer upplever att lärandemål kunnat uppnås och att de varit övergripande nöjda med sina placeringar trots de utmaningar som pandemin orsakat. Den största delen av studenterna kommer från Örebro universitet med även studenter från andra universitet och högskolor gör delar av sin utbildning inom regionen. Framöver kommer den 6-åriga läkarutbildningen som startade sin första termin 2021 ge ett ännu större utbildningsuppdrag för regionen.

Även forskningsaktiviteten har kunnat fortsätta, om än med en lägre aktivitetsgrad. Under hösten sågs en återhämtning av genom exempelvis möjlighet till mer forskningstid, men också en fördröjning och osäkerhet vid uppstart av olika satsningar. Under året har ett flertal studier om covid-19 eller coronaviruset startats och slutförts. Det är forskning kring nya läkemedel och behandlingar men också uppföljning efter genomgången sjukdom och om virusets genetik och funktion. Det har resulterat flera vetenskapliga artiklar om covid-19 och coronaviruset som publicerats från Region Örebro län. Några av dessa vetenskapliga artiklar har också

uppmärksammats i media både lokalt och nationellt. Regionens första behandlingsstudie med så kallade ATMP-läkemedel (Advanced Therapy Medical Products) har påbörjats inom ramen för en klinisk läkemedelsstudie med covidpatienter.

Under året har ett stort antal forskningsförordnanden för doktorander beviljats. Detta för att kunna nyttja de ALF-medel som inte kunde användas under första och andra pandemivågen, utan följde med in till 2021. FoU-nämndens ekonomi är fortsatt god. En överenskommelse med staten om möjlighet att förlänga dispositionsrätten för 2021 års forsknings-ALF har nåtts inom den nationella styrgruppen för ALF. Dessa medel kommer bland annat att användas för ytterligare forskningsförordnande för doktorander under 2022.

Andra väsentliga händelser

En ny utbildningsstrategi som sträcker sig fram till 2030 har arbetats fram under året och beslutats av nämnden. Strategin fastställer långsiktiga mål och övergripande utvecklingslinjer för Region Örebro län inom utbildningsområdet. Prioriterade utvecklingsområden identifieras och målsättningar formuleras. På nationell nivå trädde en ny ST-förordning i kraft den 1 juli och omfattar bland annat krav på bastjänstgöring (BT) som inledande del av läkares specialisttjänstgöring. För att möta nya krav har en organisation för BT utarbetats och en första rekryteringsprocess genomförts under 2021. BT-läkare tillträder i mars 2022 och kvaliteten respektive organisation kopplad till tjänstgöringsformen utvärderas fortlöpande framöver i enlighet med mål satta inom ramen för utbildningsstrategin.

Forsknings- och utbildningsnämnden har tillsammans med Regional tillväxtnämnd arbetat fram en regional life science-strategi och denna strategi har beslutats av regionstyrelsen under året. Strategin sätter den nationella strategins prioriterade områden och målsättningar i ett regionalt sammanhang avseende förutsättningar, utvecklingsområden och åtgärder. Initialt definieras en regional målbild 2030 för life science utifrån perspektivet invånare och samhälle och dess fyra huvudprocesser, hälso- och sjukvård, tandvård, forskning och utbildning samt regional tillväxt.

Strategin lyfter bland annat fram precisionshälsa och precisionsmedicin som centrala begrepp inom life science-området. Målbilden innehåller en hög ambitionsbild med bred patientnytta inom både den nära vården och inom högspecialiserad vård. Inom forskning och utbildning betonas det nära samarbetet med Örebro universitet men även med näringsliv, kommuner och civilsamhället. Life science-området bedöms som strategiskt även för lärosätets och regionens internationella positionering.

3 Nämndens mål, strategier och uppdrag

Symbolförklaringar

Färgindikatorer, resultat måluppfyllelse helår och resultat genomförande av uppdrag helår.

- = uppnått eller överträffat målnivån
- = mindre, acceptabel avvikelse från målnivån
- = större negativ avvikelse från målnivån

Förändringspilar, utveckling under året, resultat helår jämfört med föregående år alternativt årets början

- = resultatet har förbättrats
- = resultatet är oförändrat
- = resultatet har försämrats

Indikatorer, status för perioden vid helår

- = helt
- = delvis
- = inte alls
- = värde saknas för perioden

3.1 Sammanfattning resultat av mål och uppdrag

Resultat måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
	grön	gul	röd
Effekt mål från regionfullmäktige	2	2	
Nämndens mål		1	
Nämndens uppdrag	1	5	

3.2 Perspektiv: Invånare och samhälle

Perspektivet invånare och samhälle beskriver dels de viktigaste målsättningarna för Region Örebro läns verksamheter för att invånarnas behov ska tillgodoses på bästa sätt, dels hur Örebro läns utvecklingsförutsättningar ska tas tillvara.

Effekt målen är långsiktiga och visar på vikten av en forskande och utbildande verksamhet. Forskning, utbildning och innovation kommer invånarna till godo genom att erbjuda hälso- och sjukvård i utvecklingsfronten, bygga framtida evidens, utveckla innovativa lösningar och utbilda framtida medarbetare.

Effektmål 3. Klinisk forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet och kommer länets invånare till godo via nya metoder inom vård och behandling.

Kommentar

Indikatorerna är långsiktiga och arbetet fortsätter även under 2022. Antalet publikationer har en positiv trend under senare år men kan också variera mellan åren. Än så länge syns inte att coronapandemin har påverkat utvecklingskurvan för antalet publikationer.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Den kliniska forskningen ska vara fördubblad med bibehållen kvalitet till år 2030. Det mäts via Vetenskapsrådet bibliometri med utgångsvärde i ALF *) 2015, 50 procent ökning till 2022. *) ALF är förkortningen för ett avtal mellan den svenska staten och vissa regioner om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Under 2020 rapporterades 450 vetenskapliga artiklar i regionens publiceringslista. Sammanställningen görs per 31 mars för föregående år och en viss eftersläpning finns. Fram till och med januari 2022 finns mer än 450 publikationer redovisade för 2021 men slutgiltigt antal kommer i delårsrapporten för 2022.</p>	 Delvis	 →
<p>År 2022 ska 90 procent av medarbetare som aktivt deltar i undervisningsuppdrag uppfylla universitetets/utbildningsanordnarens riktlinjer för pedagogisk kompetens.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Krav på verksamheter inom HS att årligen dokumentera och rapportera andelen handledarutbildade medarbetare i sin verksamhetsberättelse har inte tidigare funnits. Måluppfyllelse har istället utvärderats i form av stickprov (enkät) framför allt riktade till läkargruppen. I antagen utbildningsstrategi ligger nu krav på uppföljning av pedagogisk kompetens i verksamheten. Det innebär att ovanstående indikator kan följas mer tillförlitligt framledes. Utbildningscentrum har i samverkan med Örebro universitet utvecklat en modell för kompetensutveckling inom klinisk handledning som är gemensam för alla akademiska vårdutbildningar. Denna utbildningsmodell har startat upp under våren 2021 och 127 medarbetare har under året fått grundläggande handledarutbildning inom ramen för denna samverkan. Tvärprofessionella handledarutbildningar erbjuds i form av grund- och påbyggnadsmoduler som relaterar väl till de pedagogiska uppdrag som finns inom hälso- och sjukvården, Region Örebro län.</p>	 Delvis	 →
<p>Kliniska studier som använder precisionsmedicin eller precisionsdiagnostik (individpassad diagnostik och behandling) ska ha påbörjats senast 2022.</p> <p><i>Kommentar</i></p> <p>Indikatorn är ny för 2021 och sträcker sig fram till 2022. Region Örebro län deltar i de nationella projekt Genomic Medicine Sweden (GMS) samt Centre for Advanced Medical Product (CAMP). Syftet med dessa nationella projekt är att bygga infrastruktur för att möjliggöra forskning inom området precisionsmedicin men också för individpassad behandling och diagnostik. Under året har en klinisk studie inom området påbörjats.</p>	 Helt	 →

Effektmål 4. Forskning och innovation tar tillvara invånare, närstående och patienters kunskap, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och ser dem som medskapare.

Kommentar

Att nyttiggöra forskning och innovation är en viktig del i FoU-nämndens uppdrag och specifika mål finns beskrivna i strategin för klinisk forskning och innovation. Detta effektmål kan ha påverkats av coronapandemin vilket i så fall kan ses på några års sikt.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>Andel prövningar av läkemedel och medicinsk teknisk utrustning, inklusive testbäddsverksamhet för innovationer, ska motsvara vad övriga universitetssjukvårdsaktörer utför år 2022.</p> <p><i>Kommentar</i> Antal läkemedelsprövningar och prövningar av medicinsk teknisk utrustning var enligt tillgängliga sammanställningar för 2020 något lägre än tidigare år. Preliminära sammanställningar av pågående prövningar visar på ungefär samma antal även avseende 2021. Att ta fram testbäddar för forskningsnära innovationer är ett långsiktigt arbete som har möjlighet att ta form när innovationsverksamheten har vidareutvecklats inom FoU-nämndens ansvarsområde. Även här kan en effekt av pandemin föreligga med generellt sett lägre aktiviteter avseende icke-covidrelaterade prövningar och innovationer.</p>	<p>◆ Delvis</p>	<p>◆ →</p>
<p>Andel publikationer planerade i samverkan med patientföreträdare ska öka till 10 procent år 2022.</p> <p><i>Kommentar</i> Under året har en ny webbplats lanserats för att synliggöra regionens forskning till länets medborgare. Det ska vara enkelt att hitta information om hur du anmäler dig forskningsstudier och vilka studier som rekryterar patienter just nu. Utöver det har en arbetsgrupp under året genomfört bl.a. en omvärldsspaning och framställt en rapport kring förutsättningar och goda exempel när det gäller forskningssamverkan med patientföreträdare. Några prioriterade områden lyfts fram och kan utgöra starten för ökad patientsamverkan framöver.</p>	<p>◆ Delvis</p>	<p>◆ →</p>

3.3 Perspektiv: Process

Perspektivet process beskriver strategier för Region Örebro läns arbetsmetoder och arbetsprocesser.

Strategierna,

- Kvalitet och utveckling,
- Digitalisering,
- Hållbar utveckling
- Regional utvecklingsstrategi

beskriver ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås och

anger inriktningen för hur verksamheten ska utföras.

För att nå målet en hög utvecklingspotential i klinisk forskning, utbildning och innovation lyfter nämnden fram fem uppdrag kopplade till de fyra arbetsstrategierna.

Mål: Klinisk forskning, innovation och utbildningsmiljö med hög utvecklingspotential.

Kommentar

För att erbjuda regionens invånare bästa möjliga förutsättningar för hälsa, vård och omsorg behövs att den kliniska forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet, men också att den bedrivs i en miljö som ständigt utvecklas.

För att kunna nå en hög utvecklingspotential i forskning, utbildning och innovation lyfter nämnden fram några prioriterade uppdrag. Varje uppdrag kopplas till någon av de fyra arbetsmetoderna, kvalitet och utveckling, digitalisering, hållbar utveckling och regional utvecklingsstrategi. Dessa arbetsmetoder, tillsammans med målet Klinisk forskning, innovation och utbildningsmiljö med hög utvecklingspotential, genomsyrar nämndens arbete med att nå effektmålen.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
2022 har FoU miljön bidragit till externrekrytering av minst fem disputerade medarbetare årligen (2019-2021). <i>Kommentar</i> Nyrekrytering av strategisk forskningskompetens är ett av flera sätt att stärka regionens och universitetets sammantagna FoU kompetens. Externrekrytering till förenade anställningar sker till Örebro universitet medan ALF programmet och motsvarande satsningar inom ramen för universitetssjukvårdens forskningscentrum används för rekryteringar till hälso- och sjukvården inklusive odontologin.	 Delvis	 →
2022 har antalet docentkompetenta medarbetare ökat med 50 procent jämfört med 2015. <i>Kommentar</i> Antal docentkompetenta medarbetare var vid årsskiftet 2021 93 st och det är inklusive professorkompetenta medarbetare. Möjligheten för disputerade att de senaste åren kunnat forska på halvtid, har bidragit till att fler når docentkompetens bland regionens medarbetare. Under första åren med ALF-medel skedde främst en generationsväxling men under 2021 ökar också antalet docentkompetenta medarbetare.	 Delvis	 →
2022 är strukturer för BT, bastjänstgöring, och verksamhetsförlagd utbildning inom den 6-åriga läkarutbildningen etablerade. <i>Kommentar</i> Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har under 2021 genomgått en översyn och som ett led i detta har rekrytering och samordning av utbildningsstöd för läkares utbildningstjänster (AT, ST, BT) flyttat. Uppdraget att organisera, implementera och utvärdera detta stöd ligger hos regionens utbildningscentrum sedan september 2021. Regionala riktlinjer för BT och ST i övrigt har tagits fram och fastställts. En första rekryteringsprocess är genomförd och BT-läkare planeras tillträda i mars 2022.	 Delvis	 →

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Översyn av VFU inom 6-årigt läkarprogram pågår i samverkan med företrädare för Örebro universitet. Första avrapportering från arbetsgruppen presenterades för Universitetssjukvårdskommittén september 2021. Arbetsgruppen har efterfrågat och beviljats ytterligare 6 månader för uppdraget och slutrapport väntas under maj 2022.		

Strategi: Kvalitet och utveckling

Regionens arbete med kvalitet och utveckling och avspeglas i strategin för klinisk forskning och innovation.

Tillsammans med nämnden för hälso- och sjukvård finns två specifika uppdrag beslutade för att fokusera arbetet kring denna strategi.

Uppdrag: Att, i samverkan med hälso- och sjukvårdsnämnden utreda en modell för att vid otillräckligt evidensläge delta i evidensuppbyggnad (FoU-nämnd) och/eller begränsa vårdutbudet (HS-nämnd).

Kommentar

Inom ramen för detta uppdrag där forskningsanknytning av införandeprojekt för ortopedisk robotkirurgi kan nämnas. FoU deltar i Rådet för medicinsk kunskapsstyrning liksom i andra forum för att även i dessa sammanhang bevaka dessa frågor.

Uppdrag: Att, i samverkan med nämnden för hälso- och sjukvården, utifrån ett patient- och evidensperspektiv utarbeta en modell för införandet av riktade mottagningar, exempelvis för äldre och sjuka.

Kommentar

Möjligheterna att på ett fullt ut strukturerat sätt har påverkats av covid-situationen. Aktiviteter för att stärka evidensbakgrunden till olika mottagningsverksamheter har etablerats under 2021 t.ex. avseende post-covid och digital mottagning. Detsamma gäller de större satsningar som görs avseende riktade hälsosamtal.

Strategi: Digitalisering

Digitalisering av såväl individens som vårdens hälso- och sjukvårdsdata är centrala processer i klinisk forskning samt för en välfungerande klinisk utbildningsmiljö. Utveckling av artificiell intelligens inom regionens verksamheter och inom nämndens ansvarsområde förutsätter också en välfungerande digitalisering. Utveckling och implementering av digitala stöd kopplade till klinisk utbildning pekas ut som effektmål men även som prioriterat område i antagen utbildningsstrategi. Utvecklingsmöjligheterna är stora men måste också ske med respekt för och med hänsyn tagen till individens rätt till rådgivning över egna data.

Uppdrag: Att, med utgångspunkt från individens rättigheter kontinuerligt utveckla tillgänglighet, kvalitet och säkerhet för forskningsdata

Kommentar

Arbetet med att utveckla tillgänglighet, kvalitet och säkerhet för forskningsdata är ett uppdrag som sträcker sig över flera år. Under året har en ny lagringyta för forskningsdata startat som ett pilotprojekt. Utvärdering och analys av piloten har utfallit positivt och implementering kommer att ske gradvis från våren 2022.

Möjligheterna till högkvalitativa datauttag för forskningsändamål utvecklas kontinuerligt och har t.ex. lett till ett pilotprojekt avseende fördjupad så kallad antalsberäkning, ett förberedande moment inför kliniska studier, detta i nära samarbete med ett större läkemedelsindustripartner. Sådan verksamhet syftar till att tidigt kunna erbjuda moderna behandlingsalternativ till regionens patienter genom deltagande i kliniska läkemedelsprövningar.

Strategi: Hållbar utveckling

Utbildning, innovation och klinisk forskning är förutsättningar för en hållbar utveckling i alla dess perspektiv. I Agenda 2030 lyfts såväl "Hälsa och välbefinnande" som "God utbildning", vilka båda vad avser regionens åtagande till stor del finns inom nämndens ansvarsområde. Ur en miljöaspekt utvecklas ständigt konceptet med resefria möten och en bredare forskningssamverkan, utifrån det nya och bredare samverkansavtalet med Örebro universitet, kan långsiktigt leda till nya forskningsområden som har direkt koppling till hållbar utveckling såsom logistik och additiv tillverkning.

Samtidigt finns uppenbara målkonflikter att hantera där främst det stora behovet av en fördjupad internationalisering inom klinisk forskning och utbildning för att stärka kvaliteten, genomslagskraft och bidra till kompetensförsörjning. Detta ställer krav på möjligheter till ett effektivt resande inom och utom Europa.

Strategi: Regional utvecklingsstrategi

Området vård och hälsa har i den regionala utvecklingsstrategin beskrivits som ett område med hög utvecklingspotential både avseende forskning, innovation och såld vård. Nämndens ansvarsområde är självklart centralt för denna utveckling och strategiska frågor belyses inom strategin för klinisk forskning och innovation.

Uppdrag: Att, i samverkan med länets kommuner och universitet, prioritera utvecklingen av utbildning, forskning och innovationsmiljöer inom den nära vården särskilt avseende äldres hälsa, sjukdomar och omsorg.

Kommentar

Sedan våren 2019 finns, under benämningen "Forum 2.0 – Samverkan för äldres hälsa och

livsvillkor”, en formaliserad samverkansstruktur mellan Region Örebro län (inkluderande såväl Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, med områdena Nära Vård och Forskning och Utbildning, som Regional Utveckling, Välfärd och Folkhälsa), länets 12 kommuner och Örebro Universitet. Detta forum utgör navet i en samverkan där även de två akademiska vård- och omsorgsboendena i Kumla respektive Örebro ingår.

En inventering av pågående forskning och vetenskaplig kompetens inom äldreområdet vid forumets parter har genomförts. Vid Kumla vårdcentral, en av länets hittillsvarande universitetssjukvårdsenheter, pågår två avhandlingsarbeten med fokus på äldres hälsa. Samråd sker mellan och inom forumets parter i syfte att tillsammans främja förutsättningarna för akademisk utveckling inom kommunal vård och omsorg. Under 2021 har området förstärkts genom anställning av forskningsledare Nära Vård och inledd rekrytering av forskningsledare Äldre. En utvärdering av externa bedömare kommer att genomföras våren 2022 och förväntas ge nyttig vägledning för fortsatt utveckling.

Under 2021 har även uppbyggnaden av sjukvårdsregionalt vårdkompetensråd fortskridit. Fokusområden har identifierats och aktivitetsplan formulerats. Inom ramen för rådet skapas nya forum för samverkan mellan mittsvenska regioner, kommuner och lärosäten avseende bland annat verksamhetsförlagd utbildning som förväntas vara värdefulla vid kommande omställning till Nära vård. Aktiviteter i tillsatta arbetsgrupper inleds under 2022.

Uppdrag: Att, strategiskt stärka forskning och innovationsmiljöer inom regionalt och nationellt högspecialiserad vård och inom folktandvården.

Kommentar

Nätverkande mellan tandvården i Örebro och innovationskliniken Idun inom tandvården i Västerbotten fortgår för utbyte av erfarenheter från respektive utvecklingsinsatser och innovationsarbete.

Under 2021 har ansökan om projektstöd från Europeiska regional utvecklingsfonden (ERUF) för utveckling av Project Support Office med inriktning AI gjorts. Projektet ska leda fram till att utveckla och etablera hållbara processer för innovations- och projektstöd för idéflöden inom AI Hälsa. Genom samverkan med Regional utveckling och hälso- och sjukvård har projektet skapat förutsättningar för effektiv intern samverkan och ökat förståelsen för hur regionen kan erbjuda ett effektivt stöd för såväl externa som interna utvecklings- och innovationsprocesser kopplat till AI Hälsa. Regionen har genom detta förutsättningar att bli en attraktiv partner för nationella och internationella projekt inom AI och hälsa.

Inom den högspecialiserade vården bedrivs inom ramen för regionens ordinarie forskningsfinansieringssystem inklusive ALF-forskningsförordnanden. Särskilda satsningar avseende forskning och innovationsmiljöer görs t.ex. avseende traumavård och kirurgisk utbildningsmiljö samt inom den med universitet gemensamma MR-faciliteten.

3.4 Perspektiv: Resurs

Perspektivet resurs beskriver hur medarbetarnas kompetenser tas tillvara och utvecklas inom

ramen för en hälsofrämjande arbetsplats. Kompetensförsörjningen ska säkerställas för att Region Örebro läns uppdrag kan genomföras. Region Örebro län ska också genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa en ekonomi som ger handlingsfrihet.

Effektmål 10. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.

Kommentar

Möjlighet till forskning, utbildning och innovation är en viktig del i Region Örebro läns arbete som i att vara en attraktiv arbetsgivare. Nämnden har ett uppdrag kopplat till detta mål och detta redovisas nedan.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
<p>HME – Hållbart medarbetarengagemang ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.</p> <p><i>Kommentar</i> Medarbetarenkät genomfördes hösten 2021. Resultatet har ej redovisats på verksamhetsnivå ännu.</p>	—	—
<p>AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.</p> <p><i>Kommentar</i> Indikatorn följs inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen.</p>	—	—
<p>Jämfix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.</p> <p><i>Kommentar</i> Indikatorn följs inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen.</p>	—	—
<p>Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.</p>	—	—
<p>Personalomsättningen externt ska redovisas. Den ska minska i jämförelse med föregående år.</p> <p><i>Kommentar</i> Indikatorn följs inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen.</p>	—	—
<p>Region Örebro läns nya värdegrund ska påbörja att implementeras under året.</p> <p><i>Kommentar</i> Arbetet med regiongemensam värdegrund har pågått under hösten 2021. Inför 2022 pågår ett aktivt arbete med strategi, aktiviteter och plan för implementering i förvaltningarna. Vid regiongemensam ledardag i januari 2022 presenterades arbetet.</p>	—	—

Uppdrag: Att vidareutveckla program för medarbetarnas engagemang i utbildning, forskning och innovation

Kommentar

Ett stort antal medarbetare inom regionen är involverade i utbildnings-, forsknings- och innovationsuppdrag. Omställningen till en legitimationsgrundande, 6-årig läkarutbildning och till ny ST-förordning som inkluderar krav på bastjänstgöring för läkare (BT), sätter specifikt fokus på regionens utbildningsuppdrag för läkare. Under 2021 har dock även arbete med ansökan om nytt utbildningsprogram för sjuksköterskor (grund) vid Örebro universitet inletts. Utbildningsorganisationen samverkar avseende planeringen av VFU det nya programmet och förutser behov av ytterligare insatser för medarbetare och verksamheters engagemang i utbildningen av nya sjuksköterskor. Ett nytt professionsneutralt utbildningspaket för kliniska handledare har tagit fram i samverkan med Örebro universitet och första kurs erbjuds våren 2021. Ytterligare kursmoduler som säkrar pedagogisk kompetens bland medarbetare med utbildningsuppdrag är under uppbyggnad. .

På uppdrag av hälso- och sjukvårdsledningen har projekt med att ta fram en kompetensmodell för allmänsjuksköterskor pågått under 2021 med syfte att tydliggöra karriärvägar. Område FoU har varit representerat i arbetsgruppen och tillsett att klinisk utbildning, pedagogiska uppdrag såväl som utveckling och klinisk forskning finns med i modellen.

Inom innovationsområdet har tre medarbetare genomgått Örebro universitets program Social Impact lab som drivs i samarbete med regionen.. Samarbetet syftar till att öka spridningen av idéer från medarbetare kring samhällsnyttiga innovationer med fokus på sociala utmaningar. En antagningsprocess inför 2022 har resulterat i ytterligare deltagare från regionen ges möjlighet att delta.

Under 2021 har ett stort antal doktorandförordnanden beviljats, detta för att ytterligare möjliggöra för fler medarbetare inom regionen att utveckla sina forskningsidéer genom en doktorandutbildning.

Effektmål 11. Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Kommentar

Forsknings- och utbildningsnämnden uppvisar en ekonomi i balans för 2021. Ett tilläggsavtal mellan regionen och staten gör att även för 2021 kan ALF-medel flyttas med in i 2022. Detta för att kompensera för den forskningstid som blev indragen vid pandemins början.

Indikatorer	Utfall	Målvärde
Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.	 Helt	 →

4 Ekonomi

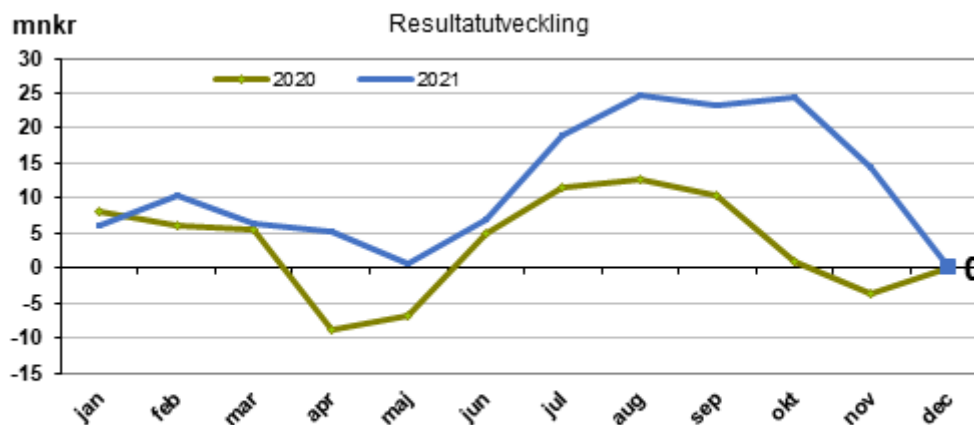
4.1 Resultatrapport forskning- och utbildningsnämnden

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
ALF-ersättning, forskning	58,0	72,2	52,2	-14,2	5,8
ALF-ersättning utbildning	26,0	25,7	25,2	0,3	0,8
ALF-ersättning utbildning, utfördelad	-15,3	-15,8	-14,7	0,5	-0,6
VFU-ersättning	2,6	2,2	2,4	0,4	0,2
VFU-ersättning, utfördelad	-2,6	-2,2	-2,4	-0,4	-0,2
Externa projekt	47,2	40,0	41,8	7,2	5,4
Övriga intäkter	46,9	35,4	41,8	11,5	5,1
Summa intäkter	162,8	157,5	146,3	5,3	16,5
Personalkostnader	-163,2	-166,2	-154,8	3,0	-8,4
Externa projekt	-47,2	-40,0	-41,8	-7,2	-5,4
Övriga kostnader	-70,8	-69,6	-66,5	-1,2	-4,3
Avskrivningar, inventarier	-4,8	-5,2	-4,2	0,4	-0,6
Summa kostnader	-286,0	-281,0	-267,3	-5,0	-18,7
Verksamhetens nettokostnad	-123,2	-123,5	-121,0	0,3	-2,2
Finansnetto	-0,3	0,0	-0,3	-0,3	0,0
Resultat	-123,5	-123,5	-121,3	0,0	-2,2

ALF: Avtal mellan den svenska staten och vissa regioner om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. VFU: Verksamhetsförlagd utbildning

Budgetavvikelse

Sammanfattande analys

Det bokförda resultatet för 2021 uppvisar ett nollresultat. Inför 2021 togs ett nationellt beslut att medel avseende ALF forskning fick föras med över årsskiftet till 2021, vilket gjordes med 9 miljoner kronor. Även till detta årsskifte togs ett nationellt beslut att medel avseende ALF forskning får föras med över årsskiftet till 2022, vilket gjordes med 11,2 miljoner kronor.

Lönekostnadsökningstakten på 6,7% procent är kopplat till ett större antal lektorer och professorer med förenade anställningar och fler forskningsförordnanden.

4.2 Årets resultat

Intäkter

Utfallet av intäkter landade på dryga 160 miljoner kronor, där de externa forskningsprojekten står för dryga 47 miljoner kronor. Inför 2021 överfördes cirka 9 miljoner kronor ALF-medel för forskning på grund av pandemin från 2020. Även över detta årsskifte finns ett avtal om att överskott för forsknings-ALF kan flyttas med över årsskiftet, vilket resulterade i en medflytt på 11,2 miljoner kronor till 2022.

Personalkostnader

Personalkostnaderna landade nära budget och har under året utökats med ett större antal lektorer och professorer med förenade anställningar samt utökade forskningsförordnanden.

Övriga kostnader

Övriga kostnader landar nästan exakt mot budget och är något högre mot föregående år.

Driftredovisning forsknings- och utbildningsnämnd

Belopp i mnkr	Budgetavvikelse 2021	Omsättning *) 2021	Relation (%)	Budgetavvikelse 2020
Externa forskningsprojekt	0,0	47,2	0	0,0
Forskning och utbildning	0,0	239,1	0	0,0
Resultat	0,0	286,3	0	0,0

*) Definition av omsättning är ackumulerade intäkter och ackumulerat budgeterat resultat.

4.3 Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Forsknings- och utbildningsnämnden har en ekonomi i balans, ingen handlingsplan krävs. Arbete för att effektivisera och reducera kostnader sker ständigt, samtidigt som verksamheten är under uppbyggnad och befinner sig i en utvecklingsfas.

4.4 Investeringar

Sammanställning av bruttoinvesteringar, mnkr	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020
Immateriella anläggningstillgångar innevarande års budget			
Immateriella anläggningstillgångar överfört från tidigare års budget			
Byggnadsinvesteringar innevarande års budget			
Byggnadsinvesteringar överfört från tidigare års budget			
Medicinteknisk utrustning innevarande års budget	1,7	8,9	3,8
Medicinteknisk utrustning överfört från tidigare års budget	2,1	14,6	1,4
It-utrustning innevarande års budget			
It-utrustning överfört från tidigare års budget			
Övrig utrustning innevarande års budget	0,3	2,1	0,1
Övrig utrustning överfört från tidigare års budget	2,2	2,8	0,2
Investeringsbidrag (konto 2322, minus- belopp)			
Summa	6,3	28,4	5,5

Investeringsutgifterna uppgår till 6,3 mnkr och fördelas på medicinteknisk utrustning 3,8 mnkr respektive övriga utrustning 2,5 mnkr. De dyraste medicintekniska utrustningarna är biobanksrobot till Kliniskt forskningscentrum (1,4 mnkr), plattläsare till Kliniskt forskningscentrum (0,4 mnkr) och lågtemperaturfrys till Kliniskt forskningscentrum (0,4 mnkr). Det största objektet gällande övrig utrustning är utrustning och inredning kopplat till ombyggnation för Forsknings-MR (1,2 mnkr).

4.5 Produktions- och nyckeltal

Nyckeltal för forsknings- och utbildningsnämnden följer nationella riktlinjer för forskningsbokslut. Forskningsproduktion mäts bland annat i antal publikationer per år, akademisk kompetens bland medarbetarna och antal aktiva forskningsprojekt. Detta redovisas löpande på regionens externa webb samt i några av indikatorerna i verksamhetsberättelsen.

5 Personalekonomi

5.1 Personalkostnader

	Utfall 2021	Utfall 2020
Lönekostnadsökningstakt (%)	6,7	4,5
Lönekostnad (40-41) (mnr)	123,4	115,7

5.2 Kostnadsanalys

Konto	Kategori	Utfall 2021, mnr	Utfall 2020, mnr	Förändring, mnr	Förändring %
4011+ 4081	Månadslöner	98,1	93,9	4,2	4,5
4012	Timanställda	0,9	0,8	0,1	12,5
4031	Obekväm arbetstid	0,0	0,0	0,0	0
4032	Övertid/mertid	0,1	0,1	0,0	0
4033	Jour och beredskap	3,1	0,0	3,1	0
4040	Förändring skuld jour, beredskap och övertid	0,0	0,0	0,0	0
4110+ 4150	Semesterkostnad inkl. skuldförändring	16,2	9,2	7,0	76,1
4120	Sjuklön	0,6	1,1	-0,5	-45,5
	Övrigt konto 40xx-41xx	4,4	10,6	-6,2	-58,5
	Totalt kontoklass 40-41	123,4	115,7	7,7	6,7

5.3 Antal tillsvidareanställda årsarbetare

Yrkesgrupp	Antal årsarbetare per 31 dec 2021			Antal årsarbetare per 31 dec 2020			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Administratör	10,0	3,0	13,0	8,0	3,0	11,0	2,0	0	2,0
Andra yrkesgrupp inom HoS	6,0	3,0	9,0	8,0	3,0	11,0	-2,0	0	-2,0
Biomedicinsk analytiker	13,0	0	13,0	7,0	0	7,0	6,0	0	6,0
Chef	6,3	3,0	9,3	5,3	3,0	8,3	1,0	0	1,0
Handläggare	22,5	11,0	33,5	22,0	9,0	31,0	0,5	2,0	2,5
Ingenjör/tekniker/hantverkare	0	3,0	3,0	0	3,0	3,0	0	0	0
Sjuksköterska-allmän	8,5	0	8,5	7,5	0	7,5	1,0	0	1,0
Spec-ssk/ barnm/röntgenssk	1,0	0	1,0	4,0	0	4,0	-3,0	0	-3,0
Summa	67,3	23,0	90,3	61,8	21,0	82,8	5,5	2,0	7,5

Tabellen visar medarbetare med anställning inom område FoU. Medarbetare som delar sin tid med forskning- och utbildningsuppdrag och klinisk tjänst visas inte här.

AID-kodning av tjänster som ligger till grund för tabellen ovan ger avseende FoU-verksamhet en skev bild då oaktat grundprofession medarbetare med pedagogiska eller forskande uppdrag kodas som handläggare och administrativ personal.

5.4 Sjukfrånvaro

Kategori	Utfall 2021			Utfall 2020			Förändring antal timmar, procent		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Schemalagda timmar	136 051	51 314	187 366	121 675	48 744	170 419	14 377	2 570	16 947
Sjukfrånvaro, korttidsfrånvaro (tim)	1 251	443	1 694	1 485	707	2 191	-233	-264	-498
Sjukfrånvaro, långtidsfrånvaro (tim)	3 136	150	3 286	4 288	1 162	5 449	-1 152	-1 011	-2 163
Sjukfrånvaro totalt (tim)	4 387	593	4 980	5 772	1 868	7 641	-1 385	-1 276	-2 661
Sjukfrånvaro, korttidsfrånvaro % *	0,92	0,86	0,90	1,22	1,45	1,29	-0,30	-0,59	-0,38

Kategori	Utfall 2021			Utfall 2020			Förändring antal timmar, procent		
Sjukfrånvaro, långtidsfrånvaro % *	2,30	0,29	1,75	3,52	2,38	3,20	-1,22	-2,9	-1,44
Sjukfrånvaro totalt % *	3,22	1,16	2,66	4,74	3,83	4,48	-1,52	-2,68	-1,83

*) Procent av schemalagd tid

Då område FoU har ett fåtal medarbetare med grundanställning inom FoU kan denna siffra variera mellan åren och enskilda medarbetares sjukfrånvaro kan få stort genomslag.

6 Framtida utmaningar

Trots ett ansträngt läge i verksamheterna behöver regionen fortsätta att arbeta för en stark forskning, utbildning och innovationsverksamhet. Detta för att dels kunna kompetensförsörja verksamheterna framöver men också för att erbjuda länets invånare den bästa möjliga vård och behandling.

- Att öka forskningsaktivitet i generellt sett pressade verksamheter avseende uppdrag, kompetensförsörjning och ekonomi
- Att säkra och vidareutveckla en högskolemässig utbildningsmiljö i de kliniska verksamheter och kunna möta omställning av läkarutbildningen på grund- och specialistutbildningsnivåerna.
- Forskningsförankring av nära vård och kommunal hälso- och sjukvård samt folkhälsa.
- Utveckla det forskningsnära innovationsstödet samt life science strategin med avseende på precisionsmedicin och precisionshälsa.
- Återuppta internationalisering av forsknings- och utbildningsuppdraget.

7 Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll (ISK) är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten:

Intern styrning

- a) Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter samt uppnår beslutade mål och uppdrag.
- b) Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Intern kontroll

- c) Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt

lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.

d) Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.

e) Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 6 §. Med tillräcklig menas att processen för den interna styrningen och kontrollen ska vara ändamålsenligt utformad efter verksamhetens förutsättningar, art och omfattning.

Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll.

Regionstyrelsen ska utifrån sin uppsiktsplikt göra ett utlåtande i årsredovisningen om den interna styrningen och kontrollen för verksamheten inom Region Örebro län har varit tillräcklig.

7.1 Internkontrollplan

Symbolförklaringar

✓ = Avslutad ⚠ = Ej genomförd

Informationssäkerhet

Risken att verksamheten inte efterlever tillämplig dataskyddslagstiftning (GDPR och Patientdatalagen). Samt NIS-direktivet och lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Säkerställ ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete med användande av de resurser som i prioritering i förhållande till andra angelägna verksamheter, kan anslås. All berörd personal ska ha god kunskap om och medverka till att följa regelverk för informationssäkerhet, att informationsklassa och riskbedöma vid inköp, upphandling och förändring som kan påverka informationssäkerheten.</p> <p><i>Kommentar</i> Ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete pågår kontinuerligt inom FoU-nämndens område. Fortsatt arbete sker under 2022.</p>
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Säkerställ att informationsklassning av IT-stöd som innehåller personuppgifter har genomförts i enlighet med riktlinje för informationsklassning. Dokumentnr434302. Rapportera hur många system som är klassade och hur många som återstår. (Förvaltningen/verksamheten ska dokumentera vilka system som är informationsklassade och vilka som kvarstår att informationsklassa (Dokumentationen ska inte ske i Stratsys) Inför årsrapporten för informationssäkerhet kommer denna dokumentation att efterfrågas.)</p> <p><i>Kommentar</i> Ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete pågår kontinuerligt inom FoU-nämndens område. Fortsatt arbete sker under 2022.</p>

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Informationsägare/objektägare ska säkerställa att identifierade informationssäkerhetsbrister åtgärdas.</p> <p><i>Kommentar</i> Ett systematisk och riskbaserat informationssäkerhetsarbete pågår kontinuerligt inom FoU-nämndens område. Fortsatt arbete kommer att ske under 2022.</p>

Kvalitet och utveckling

Risken att arbetssätt/processer inte utgår och tar hänsyn till intressenters krav och behov samt skapar förutsägbara resultat.

Status	Åtgärd
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Involvera intressenter i förbättringsarbeten/utvecklingsarbeten för att fånga deras krav och behov som en utgångspunkt i verksamhetens utveckling.</p> <p><i>Kommentar</i> Under 2020 genomfördes en intressentenkät för att följa upp forsknings-, innovations- och utbildningsstöd. Detta är en viktig del i verksamhetens utveckling och kommer att ske med några års mellanrum. Fortsatt arbete kommer att ske under 2022.</p>
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Genomför systematisk uppföljning för att utvärdera arbetssätt och processers resultat.</p> <p><i>Kommentar</i> Översyn av processer och arbetsflöden sker kontinuerligt. Fortsatt arbete kommer att ske under 2022.</p>
✓	<p>Regionövergripande åtgärd: Synliggör/kommunicera genomförda förbättringar gentemot verksamhetens intressenter.</p> <p><i>Kommentar</i> Kommunikation kring utvecklingsprojekt sker bland annat via externa forskningswebben. En ny webbplattform lanserades under januari för att lättare nå ut till länets invånare. Fortsatt arbete kommer att ske under 2022.</p>

Juridik

Risken att otillbörlig påverkan, muta/bestickning och korruption förekommer.

Status	Åtgärd
⚠	<p>Regionövergripande åtgärd: Implementera ny riktlinje när denna är framtagen och beslutad.</p> <p><i>Kommentar</i> Jävsdiskussioner är alltid aktuellt inom nämndens ansvarsområde, främst vid fördelning av forskningsmedel. Risken ingår inte i nästa års riskanalys.</p>

Forskning, utbildning och innovation

Risken att verksamheten inte kan fullgöra utbildningsinsatser för utbildningsanordnaren exempelvis Örebro universitet

Status	Åtgärd
✓	<p>Medel tillförs för magisterutbildningar</p> <p><i>Kommentar</i> Stöd för magister- masterutbildningar är en väg att säkra kompetensförsörjningen till regionens utbildningsorganisation. Denna satsning fortsätter även under 2022.</p>
✓	<p>Genomföra planerat utbildningsuppdrag</p> <p><i>Kommentar</i> Utbildningsorganisationen följer löpande utbildningsuppdraget. Ett stort arbete har gjorts under pandemin för att säkra tillgången på VFU-platser. Risken kommer att följas även under 2022.</p>

Risken att inte uppfylla de lagkrav som åligger forskningshuvudmannen

Status	Åtgärd
✓	<p>Säkerställa resurser genom tillskapande av en internkontrollfunktion</p> <p><i>Kommentar</i> Registrering av regionens forskningsprojekt är ett krav för att få tillgång till regionens forskningsinfrastruktur och finansiering. Under året har också regionens rutiner anpassats efter de nya ansökningssystem till Etikprövningsmyndigheten och Läkemedelsverket. Risken kommer att följas även under 2022</p>

Risken att berörda förvaltningar inte prioriterar det finansierade forsknings- och innovationsuppdraget

Status	Åtgärd
✓	<p>Bevaka forsknings- och innovationsaktiviteten via årliga forskningsbokslut</p> <p><i>Kommentar</i> Bevakning av denna risk sker kontinuerligt och följs framför allt under coronapandemin. Risken kommer att följas även under 2022.</p>

7.2 ISK-bedömning

Den interna styrningen och kontrollen (ISK-processen) är en integrerad del av planeringen, genomförandet, uppföljningen och förbättringen av verksamheten inom nämndens ansvarsområde. Arbetet bidrar till att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och lagenligt, det vill säga i enlighet med krav a-e. ISK-processen är dokumenterad i enlighet med Riktlinjen för intern styrning och kontroll och detta görs i systemet Stratsys

Den interna styrningen och kontrollen är ändamålsenligt utformad och det beslutade arbetssättet

har tillämpats i verksamheten. Därmed bedöms den interna styrningen och kontrollen som tillräcklig.